

LN 25. 7. 2012

Dáme si pivo ve svobodné Havaně

Eduard Freisler

Oswaldo Payá Sardinás věřil v poklidný konec diktatury Fidela a Raúla Castroových. Jeho nedělní tragická smrt ho ale o tento sen připravila. Muž, kterého řada lidí považovala za možného prezidenta svobodné Kuby, měl vřelý vztah k Česku a obdiv k sametové revoluci.

Zřejmě každému, kdo kdy zavítal do havanského bytu Oswalda Payi, se při zprávě o jeho tragické smrti vybavilo jeho houpací křeslo. V něm vítal návštěvníky z celého světa a při debatách, jež se většinou točily kolem demokracie a svobody, se lehce pohupoval. Tak si ho vybavuji i já. Rozvážný, laskavý a neochvějně optimistický muž. Vždy ale dbal na to, aby rolety v oknech zůstaly k frustraci fotografů zataženy. Jeho soused byl totiž Castrův agent, který měl Oswalda neustále „monitorovat“.

Při poslední návštěvě jsem Oswaldovi předal dopis od Václava Havla. Vřelý, ale přesto formální řádky s nezbytným havlovským podpisem s malým srdíčkem Oswalda snad jedinkrát během našich několika rozhovorů naplnily neklidem. Ten samý den jsem měl totiž z Kuby odléhat, Oswaldo ale trval na tom, že musí prezidentovi odepsat. Počkám, řekl jsem mu. Disident, jehož jméno bylo kdysi skloňováno v souvislosti s prezidentským úřadem v postcastrovské Kubě, ale ukázal svůj pověstný metodický přístup. Požádal mě o pár hodin, chtěl napsat co nejlepší dopis.

Celý článek je uložen v Archivu Knihovny Václava Havla.